

Wstępne informacje o wynikach egzaminu gimnazjalnego w 2014 r.

Województwo wielkopolskie

Egzamin gimnazjalny składał się z trzech części. W części humanistycznej gimnazjaliści rozwiązywali odrębne zestawy zadań z języka polskiego oraz historii i wiedzy o społeczeństwie, a w części matematyczno-przyrodniczej – odrębne zestawy zadań z matematyki oraz przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii. W trzeciej części egzaminu uczniowie rozwiązywali zestawy zadań z języka obcego nowożytnego albo tylko na poziomie podstawowym, albo na poziomie podstawowym i rozszerzonym.

Na podstawie wyników tegorocznego egzaminu można stwierdzić, że uczniowie bardzo dobrze poradzi sobie z zadaniami wymagającymi wyszukania informacji w różnych tekstach kultury występujących w arkuszu z języka polskiego (por. [tutaj](#)) oraz historii i wiedzy o społeczeństwie (por. [tutaj](#)). Z matematyki wykazali się umiejętnością odczytywania i wykorzystywania informacji z tekstu i rysunku (por. [tutaj](#)), a z przedmiotów przyrodniczych – umiejętnością interpretowania danych przedstawionych na wykresie (por. [tutaj](#)). Gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego oraz hiszpańskiego na poziomie podstawowym najlepiej poradzi sobie z rozwiązaniem zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu (por. [tutaj](#)); w przypadku języka rosyjskiego, francuskiego i włoskiego uzyskali najwyższe wyniki za rozwiązanie zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych (por. [tutaj](#)). Na poziomie rozszerzonym większość uczniów dobrze poradziła sobie z wyszukiwaniem szczegółowych informacji w tekstach pisanych.

Na podstawie wyników tegorocznego egzaminu można wskazać również umiejętności, które gimnazjaliści opanowali słabiej. Trudność sprawiły uczniom zadania sprawdzające funkcjonalne wykorzystanie wiadomości z zakresu świadomości językowej i teorii literatury (por. [tutaj](#)) oraz zadania dotyczące chronologii historycznej (por. [tutaj](#)). Z matematyki najtrudniejsze okazało się zadanie wymagające przeprowadzenia samodzielnego rozumowania matematycznego (por. [tutaj](#)), z chemii jednym z trudniejszych było zadanie dotyczące wnioskowania o wyniku reakcji na podstawie zamieszczonych informacji (por. [tutaj](#)). We wszystkich językach obcych nowożytnych największą trudność sprawiło gimnazjalistom poprawne stosowanie środków językowych, a w przypadku języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego – także tworzenie wypowiedzi pisemnej (por. [tutaj](#)).

Informacja dotycząca słabszych stron uczniów bez wątpienia będzie dla nauczycieli cenną wskazówką dotyczącą zagadnień, którym należy poświęcić więcej uwagi w pracy w kolejnych latach. Służyć temu może analiza wyników uzyskanych za rozwiązanie poszczególnych zadań dokonywana przez zespoły nauczycielskie danej grupy przedmiotów w każdej szkole.

Szczegółowe informacje dotyczące wyników tegorocznego egzaminu gimnazjalnego będą dostępne w sprawozdaniu, które zostanie opublikowane na stronie internetowej CKE 25 sierpnia br.

* * *

Na kolejnych stronach przedstawiamy podstawowe dane statystyczne dotyczące egzaminu gimnazjalnego w 2014 r. oraz przykładowe zadania z poszczególnych zakresów / poziomów wraz z krótkim ich omówieniem. Zadania zostały wybrane tak, aby zilustrować umiejętności, które gimnazjaliści opanowali dobrze lub bardzo dobrze, oraz takie, które opanowali słabiej.

Do egzaminu gimnazjalnego w województwie wielkopolskim w kwietniu br. przystąpiło 35 530 uczniów III klasy gimnazjum.

W TABELI 1. przedstawiono liczbę uczniów, którzy rozwiązywali zadania w arkuszu w wersji standardowej oraz w arkuszach dostosowanych do potrzeb uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, niewidzących i słabowidzących, niesłyszących i słabosłyszących oraz z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.

TABELA 1. LICZBA UCZNIÓW PRZYSTĘPUJĄCYCH DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W KWIETNIU 2014 R.

Część egzaminu i zakres / poziom	Zestaw zadań w wersji standardowej	Zestaw zadań w wersji dostosowanej	Razem
Część humanistyczna z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie	34 693	844	35 537
Część humanistyczna z zakresu języka polskiego	34 682	844	35 526
Część matematyczno-przyrodnicza z zakresu przedmiotów przyrodniczych	34 686	844	35 530
Część matematyczno-przyrodnicza z zakresu matematyki	34 681	844	35 525
Część z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym	34 684	840	35 524
Część z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym	27 612	155	27 767

16 gimnazjalistów zwolniono z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego na warunkach określonych w odpowiednim rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej¹.

Prace 11 zdających unieważniono, w tym:

- a) z przyczyn zdrowotnych – 1 praca,
- b) wniesienie telefonu komórkowego – 2 prace,
- c) niesamodzielność pracy stwierdzona podczas sprawdzania i oceniania – 8 prac.

Do egzaminu gimnazjalnego w czerwcu br.² przystąpiło 97 uczniów.

Za pomocą zadań sprawdzano, w jakim stopniu gimnazjaliści opanowali wymagania ogólne i szczegółowe z zakresu dziewięciu przedmiotów egzaminacyjnych określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla III etapu edukacyjnego. Poszczególne zadania w zestawach egzaminacyjnych mogły również – w myśl zasady kumulatywności przyjętej w podstawie – odnosić się do wymagań przypisanych do wcześniejszych etapów edukacyjnych (I i II). W TABELI 2. przedstawiono podstawowe informacje dotyczące formatu zestawów zadań z sześciu zakresów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (DzU Nr 83, poz. 562, z późn. zm.).

² Wyniki egzaminacyjne uczniów, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego w czerwcu, nie zostały uwzględnione w niniejszym zestawieniu.

TABELA 2. FORMAT ZESTAWÓW ZADAŃ EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W 2014 R.

Część egzaminu i zakres / poziom	Krótka charakterystyka zestawu zadań
Część humanistyczna z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie	Zestaw standardowy zawierał 24 zadania zamknięte, w tym 20 zadań z historii i 4 zadania z wiedzy o społeczeństwie. Dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. Były także zadania, które miały inną formę, np. typu prawda-falsz oraz na dobieranie.
Część humanistyczna z zakresu języka polskiego	Zestaw standardowy zawierał 22 zadania, w tym 20 zadań zamkniętych i 2 zadania otwarte. Wśród zadań zamkniętych dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. Wystąpiły również zadania, w których uczeń musiał ocenić prawdziwość podanych stwierdzeń lub uzasadnić poprawność wybranej odpowiedzi. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów uzasadnienia wyboru fotografii, która najlepiej ilustruje poglądy autora dotyczące czytania książek oraz napisania rozprawki na temat, czy ciekawość ułatwia życie człowiekowi, czy też je utrudnia.
Część matematyczno-przyrodnicza z zakresu przedmiotów przyrodniczych	Zestaw standardowy zawierał 24 zadania zamknięte i składał się z czterech części przedmiotowych: biologii, chemii, fizyki i geografii. Każdy z przedmiotów reprezentowany był przez sześć zadań różnego typu: wyboru wielokrotnego, prawda-falsz, na dobieranie.
Część matematyczno-przyrodnicza z zakresu matematyki	Zestaw standardowy zawierał 23 zadania, w tym 20 zadań zamkniętych i 3 zadania otwarte. Wśród zadań zamkniętych dominowały zadania wyboru wielokrotnego. Cztery zadania miały inną formę: w trzech z nich należało ocenić prawdziwość podanych stwierdzeń, a w jednym wybrać poprawną odpowiedź i odpowiedni argument ją uzasadniający. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania.
Część z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym	Zestaw standardowy zawierał 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda-falsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w jedenaście wiązek. Zadania sprawdzały rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych.
Część z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym	Zestaw standardowy zawierał 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda-falsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w pięć wiązek. Zadania zamknięte sprawdzały rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych. Zestaw zawierał również 10 zadań otwartych z luką, sprawdzających umiejętność stosowania środków językowych oraz jedno zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi, w którym uczeń musiał stworzyć krótki e-mail.

Rozkłady wyników uczniów i parametry statystyczne rozkładu wyników są dostępne [tutaj](#).

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w zależności od lokalizacji szkoły są dostępne [tutaj](#).

Na zaświadczeniu o szczegółowych wynikach egzaminu zostanie podany wynik procentowy oraz wynik w skali centylowej dla każdego zakresu / poziomu egzaminu gimnazjalnego, do których uczeń przystąpił.

- **Wynik procentowy** określa odsetek punktów (zaokrąglony do liczby całkowitej), które zdający uzyskał za rozwiązanie zadań z danego zakresu / poziomu.
- **Wynik centylowy** określa odsetek liczby gimnazjalistów (zaokrąglony do liczby całkowitej), którzy uzyskali z danego zakresu / poziomu wynik taki sam lub niższy niż zdający.

Na przykład uczeń, który z języka polskiego uzyskał 78% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), dowie się z zaświadczenia, że wynik taki sam lub niższy uzyskało 73% wszystkich zdających (wynik centylowy), co oznacza, że wynik wyższy uzyskało 27% zdających. Wynik centylowy umożliwia porównanie swojego wyniku z wynikami uczniów w całym kraju.

W TABELI 3. przedstawiono skalę staninową średnich wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego w 2014 r.

TABELA 3. SKALA STANINOWA ŚREDNICH WYNIKÓW SZKÓŁ W KRAJU (W %) Z EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W 2014 R.

Stanin	Historia i wiedza o społeczeństwie	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Język angielski na poziomie podstawowym	Język niemiecki na poziomie podstawowym
1	29,2–41,8	16,8–40,5	24,6–34,5	10,8–20,7	22,2–37,8	26,5–36,5
2	41,9–50,2	40,6–56,4	34,6–42,3	20,8–32,9	37,9–48,7	36,6–40,8
3	50,3–53,9	56,5–61,5	42,4–46,1	33,0–38,7	48,8–55,2	40,9–45,0
4	54,0–56,5	61,6–65,1	46,2–49,0	38,8–43,1	55,3–60,8	45,1–49,6
5	56,6–59,2	65,2–68,7	49,1–52,1	43,2–47,5	60,9–66,9	49,7–54,6
6	59,3–62,3	68,8–72,0	52,2–55,3	47,6–52,4	67,0–73,5	54,7–60,1
7	62,4–66,0	72,1–76,0	55,4–59,7	52,5–59,1	73,6–81,6	60,2–67,5
8	66,1–73,4	76,1–82,1	59,8–68,9	59,2–72,1	81,7–92,8	67,6–76,8
9	73,5–90,2	82,2–93,2	69,0–95,3	72,2–97,2	92,9–99,3	76,9–100,0

Uwaga! Pominięto placówki liczące mniej niż 5 uczniów.

TABELA 3.2. SKALA STANINOWA ŚREDNICH WYNIKÓW SZKÓŁ W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM (W %) Z EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W 2014 R.

Stanin	Historia i wiedza o społeczeństwie	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Język angielski na poziomie podstawowym	Język niemiecki na poziomie podstawowym
1	30,8–37,9	23,4–35,4	25,7–33,1	12,5–19,2	23,8–34,8	25,0–33,2
2	38,0–50,1	35,5–54,0	33,2–41,3	19,3–32,5	34,9–46,5	33,3–39,7
3	50,2–53,5	54,1–59,7	41,4–45,9	32,6–39,5	46,6–53,4	39,8–44,9
4	53,6–56,3	59,8–63,4	46,0–48,6	39,6–43,1	53,5–59,3	45,0–50,8
5	56,4–58,6	63,5–66,5	48,7–51,6	43,2–47,1	59,4–65,3	50,9–56,4
6	58,7–60,8	66,6–69,7	51,7–54,2	47,2–51,8	65,4–72,2	56,5–61,0
7	60,9–64,4	69,8–73,7	54,3–58,1	51,9–58,0	72,3–79,6	61,1–69,3
8	64,5–71,9	73,8–80,5	58,2–66,7	58,1–68,3	79,7–89,8	69,4–83,2
9	72,0–90,2	80,6–89,0	66,8–85,3	68,4–88,6	89,9–99,3	83,3–100,0

CZEŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU HISTORII I WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Egzamin gimnazjalny z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie wymagał od gimnazjalistów wykazania się umiejętnościami: analizy i interpretacji historycznej, wyszukiwania oraz porównywania informacji pozyskanych z różnych źródeł – tekstów, map, tablic genealogicznych i ilustracji. Za rozwiązanie zadań gimnazjaliści uzyskali średnio **58,11%** punktów.

Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 3. dotyczące interpretacji tekstu popularnonaukowego.

Tekst do zadania 3.

Walki gladiatorów kojarzą się ze wspaniałymi amfiteatrami. Jednak zanim zaczęto wznosić przystosowane do tego rodzaju widowisk budowle, walki gladiatorów miały już swoją długą, dawną tradycję. Początki tych walk różnie naświetlano, jednak jako najbardziej prawdopodobne przyjmuje się wyjaśnienie Festusa*: według niego istniał pierwotnie zwyczaj zabijania na grobach zasłużonych żołnierzy ludzi skazanych na śmierć.

* Festus – historyk (żył w latach 320–379).

Na podstawie: L. Winniczuk, *Ludzie, zwyczaje i obyczaje* [...], Warszawa 2012.

Zadanie 3. (0–1)

Dokończ poniższe zdanie – wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Powyższy tekst opisuje zjawiska związane z kręgiem cywilizacji

- A. starożytnej Mezopotamii.
- B. starożytnego Rzymu.**
- C. starożytnego Izraela.
- D. starożytnego Egiptu.

W zadaniu tym sprawdzano, czy uczeń potrafi właściwie zinterpretować tekst źródłowy. Opisane zjawiska należało umieścić w odpowiednim kręgu cywilizacyjnym – wskazać właściwe państwo starożytne spośród wymienionych, którego dotyczył przedstawiony zwyczaj. Zadanie poprawnie rozwiązało 88% uczniów.

Trudność sprawiło uczniom zadanie 13. dotyczące chronologii historycznej.

Zadanie 13. (0–1)

Dokończ poniższe zdanie – wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Szereg, w którym uporządkowano chronologicznie wydarzenia dotyczące Rzeczypospolitej w dobie stanisławowskiej, to

- A. podpisanie II rozbioru Polski → uchwalenie *Konstytucji 3 maja* → zawiązanie konfederacji targowickiej.
- B. uchwalenie *Konstytucji 3 maja* → zawiązanie konfederacji targowickiej → podpisanie II rozbioru Polski.**
- C. zawiązanie konfederacji targowickiej → uchwalenie *Konstytucji 3 maja* → podpisanie II rozbioru Polski.
- D. uchwalenie *Konstytucji 3 maja* → podpisanie II rozbioru Polski → zawiązanie konfederacji targowickiej.

Za pomocą zadania sprawdzano umiejętność sytuowania w czasie wydarzeń historycznych. Należało wybrać szereg, w którym wydarzenia były uporządkowane chronologicznie. Aby dokonać prawidłowego wyboru, uczeń powinien połączyć podane fakty w ciąg przyczynowo-skutkowy. Tylko 23% piszących wykonało to zadanie poprawnie.

Spośród zadań z wiedzy o społeczeństwie jednym z łatwiejszych było zadanie 21. dotyczące znajomości procedur funkcjonujących w demokracji.

Ilustracja do zadania 21.

Tablica przed wjazdem do Leśnicy na Opolszczyźnie

Źródło: www.polskieradio.pl

Zadanie 21. (0–1)

Dokończ poniższe zdanie – wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Możliwość wprowadzenia nazewnictwa miejscowości ukazanego na tablicy oraz języka pomocniczego w gminie to ustawowe nawiązanie do przepisu *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, w którym stwierdzono, że:

- A. „Każdemu zapewnia się wolność poruszania się po terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyboru miejsca zamieszkania i pobytu.”
- B. „Osobom niepełnosprawnym władze publiczne udzielają, zgodnie z ustawą, pomocy w zabezpieczaniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej.”
- C. „Rzeczpospolita Polska zapewnia obywatelom polskim należącym do mniejszości narodowych i etnicznych wolność zachowania i rozwoju własnego języka, zachowania obyczajów i tradycji oraz rozwoju własnej kultury.”
- D. „Rzeczpospolita Polska może na podstawie umowy międzynarodowej przekazać organizacji międzynarodowej lub organowi międzynarodowemu kompetencje organów władzy państwowej w niektórych sprawach.”

W zadaniu sprawdzano, czy gimnazjaliści potrafią wybrać właściwy przepis *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* regulujący możliwość umieszczania na tablicy nazwy miejscowości w dwóch językach. Zadanie poprawnie rozwiązało 69% zdających.

Trudność sprawiło uczniom zadanie 22. sprawdzające znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.

Zadanie 22. (0–3)

Do każdego aktu prawnego przyporządkuj odpowiedni organ władzy, który go tworzy – wybierz spośród oznaczonych literami A–D. W każdym wierszu tabeli zaznacz literę, którą oznaczono wybrany organ władzy.

22.1.	Uchwała [...] w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki takiej opłaty.	A	B	C	D
22.2.	Postanowienie [...] w sprawie zarządzania wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.	A	B	C	D
22.3.	Rozporządzenie [...] w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków.	A	B	C	D

- A. Sejm
- B. Prezydent Rzeczypospolitej
- C. Rada gminy
- D. Rada Ministrów

W zadaniu sprawdzano, czy uczeń potrafi przedstawione w tabeli akty prawne przyporządkować odpowiednim organom władzy w Polsce, które je tworzą. W przypadku uchwały i postanowienia prawidłowych odpowiedzi udzieliło odpowiednio 61% i 55% gimnazjalistów, a tylko 35% zdających wskazało Radę Ministrów jako organ tworzący „Rozporządzenie [...] w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków”.

CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU JĘZYKA POLSKIEGO

Za rozwiązanie zadań z zakresu języka polskiego gimnazjaliści uzyskali średnio **65,43%** punktów. Uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami zamkniętymi, które sprawdzały odbiór tekstów kultury i wykorzystywanie zawartych w nich informacji. Bez problemu wyszukiwali w tekście publicystycznym lub literackim informacje podane wprost lub pośrednio. Jeśli jednak odpowiedź wymagała dokładniejszej analizy tekstu i samodzielnego sformułowania odpowiedzi zawierającej krytyczną ocenę faktów, zadanie okazywało się zdecydowanie trudniejsze.

Opisaną powyżej sytuację dobrze ilustrują przykłady zadań do tekstu na podstawie felietonu Juliana Barnes'a *Życie wśród książek*.

Bardzo łatwe dla gimnazjalistów okazało się zadanie 12. Poprawnie rozwiązało je 91% uczniów.

Zadanie 12. (0–1)

Która informacja dotycząca dzieciństwa bohatera tekstu jest **falszywa**? Zaznacz **F** we właściwym miejscu.

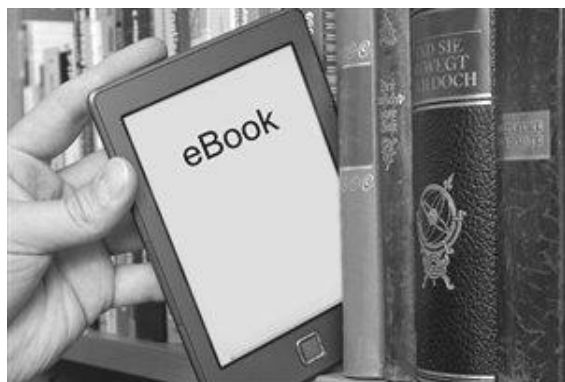
1.	Rodzice nauczyli go szacunku do książek.	F
2.	Jego rodzina utrzymywała się ze sprzedaży książek.	F
3.	Ograniczony dostęp do telewizji przyczynił się do rozwoju jego zainteresowań literaturą.	F

Zadanie sprawdzało, czy uczeń potrafi na podstawie tekstu autobiograficznego zweryfikować prawdziwość podanych faktów z życia pisarza. Aby zadanie poprawnie wykonać, należało wyszukać w tekście właściwe informacje i je ocenić. Umiejętność ta jest niezbędna, by świadomie i samodzielnie analizować i interpretować teksty kultury, rozumieć ich treść, odróżniać rzeczy istotne od nieistotnych.

Z kolejnymi zadaniami do tekstu *Życie wśród książek* uczniowie poradzili sobie równie dobrze jak z zadaniem 12. Pytano w nich o stosunek autora do książek, o jego poglądy dotyczące czytelnictwa. Zebrane i uporządkowane w ten sposób informacje miały pomóc uczniom w rozwiązaniu zadania 17., które okazało się dla gimnazjalistów zdecydowanie trudniejsze od pozostałych.

Zadanie 17. (0–2)

Które zdjęcie wybrałabyś/wybrałbyś jako ilustrację do tekstu **ŻYCIE WŚRÓD KSIĄZEK**? Uzasadnij swój wybór. W argumentacji odwołaj się do tekstu. Nie cytuj sformułowań z arkusza i nie oceniaj walorów artystycznych zdjęć.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

W zadaniu 17. – krótkiej odpowiedzi – uczeń musiał wskazać jedną z dwóch fotografii i samodzielnie sformułować powiązany z tekstem argument uzasadniający wybór. Sprawdzano zatem, czy potrafi posłużyć się uzyskanymi wcześniej informacjami do wyrażenia własnej opinii i udowodnienia jej słuszności. To ważna umiejętność, bo niezbędna w uczeniu się i przydatna w różnych sytuacjach życiowych. Za wykonanie zadania uczniowie otrzymali średnio 57% punktów.

Analizując wyniki tegorocznego egzaminu można stwierdzić, że uczniowie mają problemy z określeniem funkcji środków stylistycznych i językowych użytych w tekście. Zadania badające funkcjonalne, świadome posługiwanie się językiem okazały się bowiem dla tegorocznych gimnazjalistów najtrudniejsze. Na przykład zadanie 5. poprawnie rozwiązała połowa zdających.

Zadanie 5. (0–1)

Oceń, czy poniższe informacje dotyczące funkcji pytań w pierwszym akapicie tekstu są prawdziwe. Wybierz T, jeśli informacja jest prawdziwa, lub N – jeśli jest fałszywa.

1.	Podkreślają przekonanie autora o słuszności wyboru miejsca zamieszkania.	T	N
2.	Nadają wypowiedzi zabarwienie emocjonalne.	T	N

Zadanie to sprawdzało, czy uczeń potrafi właściwie określić funkcje pytań retorycznych, którymi autor reportażu zakończył swoją myśl w pierwszym akapicie. Pytania te wyrażają nie tylko przekonanie autora o słuszności podjętej decyzji dotyczącej wyboru miejsca zamieszkania, ale podkreślają także jego emocje zasygnalizowane w zdaniu poprzedzającym „A ja chcę żyć w mieście afrykańskim, przy ulicy afrykańskiej, w afrykańskim domu”.

CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH

Egzamin gimnazjalny z zakresu przedmiotów przyrodniczych obejmował zadania z biologii, chemii, fizyki i geografii, sprawdzające między innymi umiejętność wnioskowania, posługiwania się metodą naukową oraz opisem doświadczenia. Za rozwiązanie zadań z zakresu przedmiotów przyrodniczych uczniowie uzyskali średnio **51,18%** punktów.

BIOLOGIA

Najłatwiejsze z biologii dla uczniów było zadanie 6. sprawdzające umiejętność analizy informacji z odwołaniem do wiedzy dotyczącej dziedziczenia cech.

Zadanie 6. (0–2)

W tabeli przedstawiono informacje dotyczące dziedziczenia grup krwi w pewnej rodzinie.

Allele ojca \ Allele matki	I^A	I^B
I^A	$I^A I^A$	$I^A I^B$
i	$I^A i$	$I^B i$

6.1. Jakie grupy krwi mają rodzice? Wybierz odpowiedź spośród podanych.

- A. Obydwoje rodzice mają grupę krwi A.
- B. Ojciec ma grupę krwi A, matka – 0.
- C. Matka ma grupę krwi A, ojciec – AB.**
- D. Ojciec ma grupę krwi AB, matka – 0.

6.2. Jakie jest prawdopodobieństwo urodzenia się w tej rodzinie dziecka z grupą krwi A? Wybierz odpowiedź spośród podanych.

- A. 25%
- B. 50%**
- C. 75%
- D. 100%

Powyższe zadanie sprawdzało, czy uczeń potrafi zastosować wiedzę dotyczącą zasad dziedziczenia grup krwi u człowieka. Informacje niezbędne do jego rozwiązania zostały podane w tabeli. Gimnazjalista powinien jedynie rozumieć podstawowe pojęcia genetyczne i na tej podstawie określić genotyp matki i ojca oraz prawdopodobieństwo urodzenia się dziecka z określoną grupą krwi. Zadanie poprawnie rozwiązało 67% uczniów.

Wiedza dotycząca genetyki i zagadnień z nią związanych jest ważna, ponieważ uczeń będzie z niej korzystał w szkole ponadgimnazjalnej, omawiając zagadnienia związane z inżynierią genetyczną czy biotechnologią.

Najtrudniejsze z biologii było zadanie 4., które sprawdzało ogólną wiedzę na temat różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.

Zadanie 4. (0–1)

Insulina i glukagon to hormony regulujące poziom cukru we krwi.

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie 1. albo 2.

Insulina

A.	obniża poziom cukru we krwi,	ponieważ	1.	powoduje rozpad glikogenu na cząsteczki glukozy i wydzielenie jej do krwi.
B.	podwyższa poziom cukru we krwi,		2.	pobudza komórki wątroby i mięśni do wchłaniania glukozy i przekształcania jej w glikogen.

Współdziałanie insuliny i glukagonu to przykład regulacji hormonalnej u człowieka. Ta wiedza ma znaczenie w edukacji na rzecz zdrowia, ponieważ coraz więcej młodych ludzi poniżej 30 roku życia zapada na cukrzycę insulinozależną. Zadanie okazało się dla uczniów trudne – rozwiązało je poprawnie 40% uczniów.

Najłatwiejsze z chemii dla uczniów okazało się zadanie 7., które dotyczyło doświadczenia.

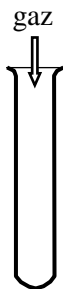
Zadanie 7. (0–1)

W tabeli przedstawiono informacje dotyczące gęstości wybranych substancji gazowych w temperaturze 25 °C i pod ciśnieniem 1013 hPa.

Substancja	Gęstość $\left(\frac{\text{g}}{\text{dm}^3}\right)$
wodór	0,082
powietrze	1,185

Na podstawie: W. Mizerski, *Tablice chemiczne*, Warszawa 2004.

Który rysunek przedstawia właściwy sposób zbierania wodoru? Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie 1. albo 2.

Rysunek I

Rysunek II

A.	Rysunek I,	ponieważ wodór jest gazem	1.	o gęstości większej od gęstości powietrza.
B.	Rysunek II,		2.	o gęstości mniejszej od gęstości powietrza.

Zadanie sprawdzało, czy uczeń na podstawie informacji podanych w tabeli potrafi wybrać rysunek ilustrujący właściwy sposób zbierania wodoru i uzasadnić swój wybór. Umiejętność planowania i przeprowadzania prostych doświadczeń jest ważna, ponieważ są one podstawą lepszego zrozumienia zjawisk zachodzących w przyrodzie. Z zadaniem poradziło sobie 63% uczniów.

Trudne dla gimnazjalistów okazało się zadanie 9. dotyczące pozyskiwania i przetwarzania informacji oraz zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.

Zadanie 9. (0–1)

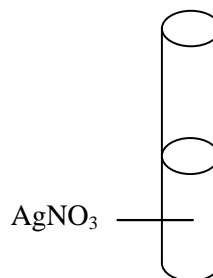
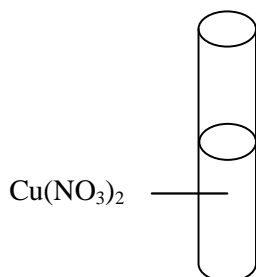
W tabeli przedstawiono rozpuszczalność soli i wodorotlenków w wodzie.

Jony	Na ⁺	K ⁺	Mg ²⁺	Ag ⁺	Cu ²⁺
OH ⁻	R	R	N	N	N
Br ⁻	R	R	R	N	R
NO ₃ ⁻	R	R	R	R	R

R – rozpuszczalny, N – nierozpuszczalny

Na podstawie: T. Szymczyk, S. Rabiej, A. Pielesz, J. Desselberger, *Tablice chemiczne*, Warszawa 2003.

W dwóch probówkach znajdują się wodne roztwory soli.

Korzystając z tabeli rozpuszczalności, wybierz spośród podanych jedną substancję, której dodanie powoduje wytrącenie osadu w każdej z tych probówek.

A. KBr

B. Mg(NO₃)₂

C. HBr

D. NaOH

W zadaniu sprawdzano umiejętność analizy jednego z podstawowych źródeł informacji chemicznej, jakim jest tablica rozpuszczalności wybranych wodorotlenków i soli w wodzie. W celu ułatwienia analizy zamieszczono fragment tabeli, w którym znalazły się informacje dotyczące rozpuszczalności jonów występujących w podanych roztworach. Z zadaniem poradziło sobie 36% uczniów.

FIZYKA

Najłatwiejsze z fizyki było dla uczniów zadanie 17. Jego rozwiązanie wymagało powiązania wiedzy teoretycznej z sytuacją praktyczną.

Zadanie 17. (0–1)

Co dzieje się z ciśnieniem, które człowiek wywiera na podłoże podczas zmiany pozycji ciała z leżącej na stojącą? Wybierz odpowiedź A, B albo C oraz jej uzasadnienie 1. albo 2.

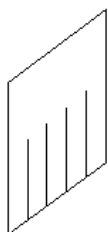
A.	Rośnie,	ponieważ	1.	ciężar ciała się nie zmienił w wyniku zmiany pozycji.
B.	Maleje,			
C.	Nie zmienia się,		2.	maleje pole powierzchni nacisku ciała na podłoże.

Zadanie sprawdzało umiejętność posługiwania się pojęciem ciśnienia. Uczeń powinien stwierdzić, że podczas zmiany pozycji ciała z leżącej na stojącą ciężar człowieka nie zmienia się, ale zmniejsza się pole powierzchni, na którą człowiek wywiera nacisk, co powoduje wzrost ciśnienia. Z zadaniem poradziło sobie 54% gimnazjalistów.

Trudne dla uczniów okazało się zadanie 16., które sprawdzało umiejętność przeprowadzania doświadczeń i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników.

Zadanie 16. (0–1)

Worek wykonany z folii ponacinano na paski (rysunek 1.), a następnie potarto go welfnianym szalikiem. Część pasków wychyliła się do przodu, a część – do tyłu (rysunek 2.).

Rysunek 1.

Rysunek 2.

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

Paski folii sąsiadujące ze sobą naelektryzowały się jednoimiennie.	P	F
Podczas pocierania szalik i folia naelektryzowały się jednoimiennie.	P	F

Zadanie dotyczyło prostego doświadczenia – elektryzowania ciał przez pocieranie. Na podstawie opisu wykonanych czynności i uzyskanych efektów sprawdzano, czy uczeń, wykorzystując wiedzę dotyczącą tego zjawiska, potrafi ocenić prawdziwość zdań opisujących wyniki doświadczenia. Ze zjawiskiem elektryzowania ciał oraz wzajemnym oddziaływaniem ładunków elektrycznych mamy do czynienia na co dzień, np. czesząc włosy grzebieniem, pocierając butami o wykładzinę z tworzywa sztucznego czy chwytając klamkę u drzwi. Zadanie poprawnie rozwiązało 48% zdających.

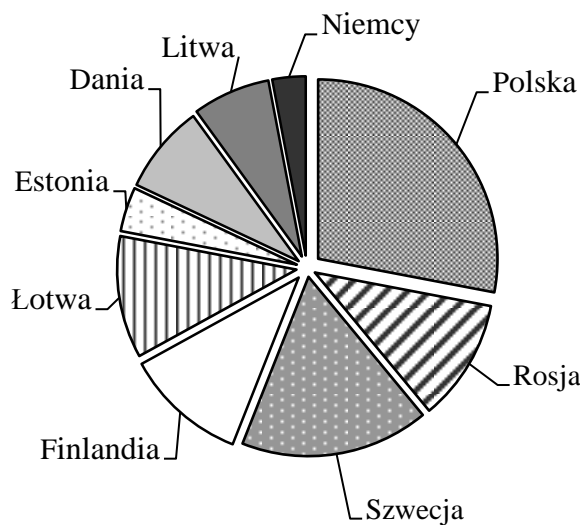
Doświadczenie opisane w zadaniu jest zapisane w podstawie programowej jako jedno z tych, które powinno być wykonane przez uczniów samodzielnie lub jako pokaz. W szkole należy wykonywać jak najwięcej doświadczeń, posługując się możliwie prostymi przedmiotami codziennego użytku, aby fizyka była kojarzona jako przedmiot doświadczalny powiązany z rzeczywistością.

GEOGRAFIA

Umiarkowanie trudne było dla uczniów zadanie 24., które sprawdzało ważną umiejętność praktyczną – korzystania z różnych źródeł informacji geograficznej.

Zadanie 24. (0–1)

Na diagramie kołowym przedstawiono procentowy udział państw w zanieczyszczaniu wód Morza Bałtyckiego związkami azotu w 2008 r.

Na podstawie danych HELCOM

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

Państwa położone na południe i wschód od Bałtyku wprowadzają ponad połowę związków azotu zanieczyszczających jego wody.	P	F
Udział związków azotu wprowadzanych do Bałtyku przez każde z państw jest proporcjonalny do powierzchni państwa.	P	F

W zadaniu sprawdzano wiadomości dotyczące państw położonych nad Morzem Bałtyckim. Poprawne wykonanie zadania wymagało oszacowania powierzchni państw nadbałtyckich oraz zlokalizowania tych, które są położone na południe i wschód od Bałtyku. Ta wiedza wystarczyła, aby w oparciu o dane przedstawione na diagramie ocenić prawdziwość podanych zdań. Z zadaniem poradziło sobie 68% gimnazjalistów.

Trudne było dla uczniów zadanie 23. sprawdzające stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce.

Zadanie 23. (0–2)

Poniżej wymieniono wybrane atrakcje turystyczne Polski.

Zaznacz w każdym wierszu tabeli literę, którą oznaczono atrakcję turystyczną charakterystyczną dla każdego z wymienionych regionów. Wybierz odpowiedzi spośród podanych.

- A.** Gołoborza na Łysej Górze, będące następstwem wietrzenia mrozowego.
- B.** Masyw Giewontu, kojarzony z sylwetką śpiącego rycerza.
- C.** Rozległe górskie łąki, zwane połoninami, np. Połonina Caryńska.
- D.** Śnieżka (1602 m n.p.m.), z której można podziwiać wspaniałą panoramę.
- E.** Fantastyczne kształty ostańców wapiennych, np. Maczuga Herkulesa, Igła Deotymy.

	Krainy geograficzne	Atrakcje turystyczne				
23.1.	Góry Świętokrzyskie	A	B	C	D	E
23.2.	Wyżyna Krakowsko-Częstochowska	A	B	C	D	E

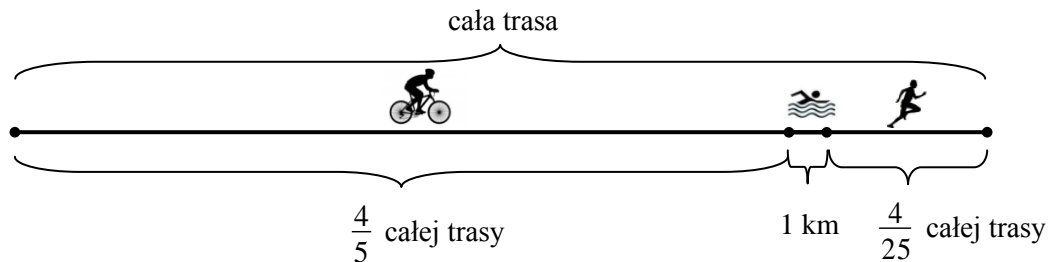
W zadaniu sprawdzano wiadomości dotyczące walorów turystycznych charakterystycznych dla dwóch regionów geograficznych Polski. Mimo że sprawdzane treści są określone w wymaganiach szczegółowych podstawy programowej dla II i III etapu edukacyjnego, tylko 38% gimnazjalistów wskazało gołoborza na Łysej Górze jako atrakcję turystyczną Gór Świętokrzyskich i fantastyczne kształty ostańców wapiennych jako atrakcję Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej.

CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU MATEMATYKI

Za rozwiązanie zadań z zakresu matematyki gimnazjaliści uzyskali średnio **46,79%** punktów możliwych do zdobycia. Jednym z najłatwiejszych okazało się zadanie 6., w którym uczeń powinien wykazać się umiejętnością odczytywania i wykorzystywania informacji.

Zadanie 6. (0–1)

W zawodach sportowych każdy zawodnik miał pokonać trasę składającą się z trzech części. Pierwszą część trasy zawodnik przejechał na rowerze, drugą część – prowadzącą przez jezioro – przepłynął, a trzecią – przebiegł. Na rysunku przedstawiono schemat tej trasy.

Na podstawie informacji wybierz zdanie prawdziwe.

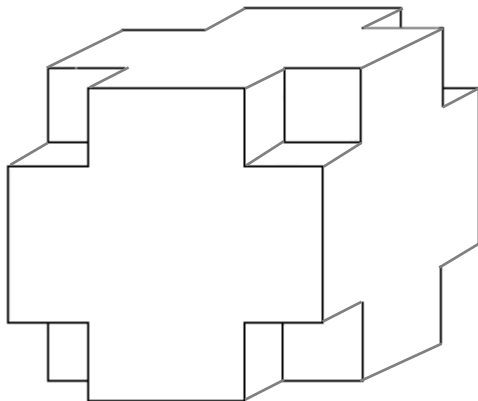
- A. Cała trasa miała długość 50 km.
- B. Zawodnik przebiegł 8 km.
- C. Odległość, którą zawodnik przebiegł, była o 4 km większa od odległości, którą przepłynął.
- D. **Odległość, którą zawodnik przejechał na rowerze, była 5 razy większa od odległości, którą przebiegł.**

Zadanie, którego treść nawiązuje do sytuacji praktycznej, sprawdzało umiejętność odczytywania i interpretowania informacji przedstawionych w formie opisu i rysunku. Uzyskany przez uczniów wynik (67% punktów) świadczy o tym, że gimnazjaliści dobrze radzą sobie z wykorzystywaniem podanych informacji.

Dużo więcej trudności sprawiło uczniom rozwiązanie zadania 23., w którym musieli wykazać się umiejętnością przeprowadzenia prostego rozumowania matematycznego i użycia właściwej strategii – stanowiących istotne wymagania ogólne podstawy programowej z matematyki.

Zadanie 23. (0–3)

Z sześcianu zbudowanego z 64 małych sześcianów o krawędzi 1 cm usunięto z każdego narożnika po jednym małym sześcianie (patrz rysunek). Oblicz pole powierzchni powstałej bryły i porównaj je z polem powierzchni dużego sześcianu. Zapisz obliczenia.

Zadanie można było rozwiązać różnymi sposobami, ale każdy z nich wymagał od uczniów znajomości własności sześcianu oraz wyobraźni przestrzennej. Jeden ze sposobów polegał na obliczeniu oraz porównaniu ze sobą pól powierzchni sześcianu i powstałej bryły. Rozwiązując innym sposobem, wystarczyło obliczyć pole powierzchni sześcianu i po zauważeniu, że usunięcie z jego narożników małych sześcianów nie powoduje zmiany pola powierzchni, uzasadnić równość pól obu brył. Zadanie okazało się najtrudniejsze w arkuszu – za jego rozwiązanie gimnazjaliści uzyskali średnio 19% punktów możliwych do zdobycia.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO

Egzamin z języka obcego nowożytnego zdawany był na dwóch poziomach: podstawowym i rozszerzonym. Wszyscy gimnazjaliści przystępowali do egzaminu na poziomie podstawowym, natomiast uczniowie, którzy kontynuowali w gimnazjum naukę danego języka ze szkoły podstawowej, rozwiązywali obowiązkowo także zadania na poziomie rozszerzonym. Do egzaminu na poziomie rozszerzonym mogli również przystąpić uczniowie, którzy rozpoczęli naukę wybranego języka w gimnazjum.

Uczniowie mogli wybrać jeden z języków, którego uczyli się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego spośród następujących: angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski albo włoski. Wszystkie zestawy egzaminacyjne miały identyczną formę, składały się z tych samych części, tej samej liczby zadań tego samego typu, za które można było otrzymać taką samą liczbę punktów.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

Za rozwiązanie zadań z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym gimnazjaliści uzyskali średnio:

- z języka angielskiego – **65%** punktów
- z języka niemieckiego – **52%** punktów
- z języka rosyjskiego – **52%** punktów
- z języka francuskiego – **73%** punktów
- z języka hiszpańskiego – **66%** punktów
- z języka włoskiego – **28%** punktów (do egzaminu przystąpiły tylko 3 osoby; ich wynik nie został uwzględniony w poniższej analizie).

W arkuszu egzaminacyjnym sprawdzane były umiejętności uczniów w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Na podstawie analizy zadań można stwierdzić, iż gimnazjaliści przystępujący w tym roku do egzaminu z języka angielskiego w porównywalnym stopniu opanowali umiejętności we wszystkich czterech obszarach, w przypadku pozostałych pięciu języków obserwujemy większe zróżnicowanie wyników uzyskanych w poszczególnych częściach testu.

Gimnazjaliści, przystępujący do egzaminu z języka hiszpańskiego, niemieckiego i angielskiego dobrze poradzi sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu. Najwyższy wynik (75% punktów) uzyskali w tej części arkusza zdający, którzy przystąpili do egzaminu z języka hiszpańskiego. Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu okazały się też najłatwiejsze dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka niemieckiego. W przypadku pozostałych języków (rosyjskiego, francuskiego i włoskiego) gimnazjaliści najlepiej poradzi sobie z rozwiązaniem zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych (najwyższy wynik – 78% punktów – uzyskali uczniowie przystępujący do egzaminu z języka francuskiego). Największym wyzwaniem dla znacznej części zdających były, podobnie jak w latach ubiegłych, zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Dotyczy to języka niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego. W przypadku pozostałych języków wynik osiągnięty w tej części jest porównywalny z wynikami z pozostałych części arkusza egzaminacyjnego.

W arkuszach ze wszystkich języków obcych zadanie 1. składało się z pięciu jednostek sprawdzających różnorodne umiejętności z podstawy programowej w zakresie rozumienia ze słuchu. Dość łatwa była dla uczniów większość zadań sprawdzających umiejętność wyszukiwania w tekście określonych informacji. Trudniejsze okazały się zadania sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu jako całości, np. określenie jego głównej myśli, określenie intencji nadawcy tekstu lub określenie kontekstu sytuacyjnego.

Przykładowe cztery zadania z arkuszy z języka angielskiego, włoskiego, rosyjskiego i hiszpańskiego są omówione poniżej.

Zadanie 1. (przykłady z różnych języków)

Usłyszysz dwukrotnie teksty. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu z podanych odpowiedzi wybierz właściwą. Zakreśl literę A, B albo C.

(1.) What is Julie going to do during her winter holidays?

A.

B.

C.

Transkrypcja

John: What are you going to do during the winter break, Julie?

Julie: I'm going to the mountains with my cousin. She's an excellent skier. I'd love to ski, but I can't.

John: So how are you going to spend your time?

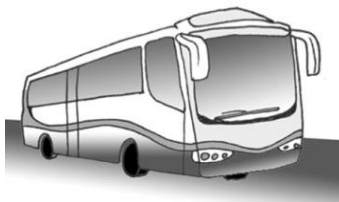
Julie: There's a skating rink and I'll spend my time there. I love skating. In summer I always go hiking in the mountains, but I never do it in winter. I'm scared of snow storms.

(2.) Con quale mezzo Francesco è andato a Firenze?

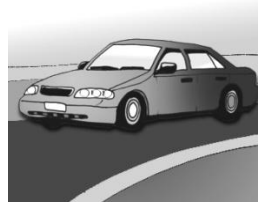
A.

B.

C.

Transkrypcja

Anna: Ciao Francesco, ieri non sei stato a scuola?

Francesco: Ciao Anna, infatti ieri sono stato a Firenze.

Anna: Ti è piaciuto?

Francesco: Sì, molto, ma il viaggio è stato faticoso. Dovevamo prendere il treno perché la nostra macchina è dal meccanico. Purtroppo abbiamo fatto tardi e abbiamo perso il treno.

Anna: E allora?

Francesco: Siamo andati in pullman ma l'abbiamo aspettato per un'ora e il papà era arrabbiato. Quando siamo arrivati a Firenze eravamo già stanchi.

(3.) Где можно услышать этот диалог?

A.

B.

C.

Transkrypcja

- Молодой человек, осторожнее! Куда Вы с таким огромным чемоданом?! Вы ведь весь экран зрителям загородили!
- Куда-куда! На своё место! А что мне с чемоданом делать, если до поезда ещё четыре часа осталось? Я на море еду – отдохнуть!
- Вы бы ещё лежак с собой взяли!
- Да не кричите Вы! Фильм уже начался! Людям смотреть мешаете!

(4.) ¿Para qué llama Jaime a su amiga?

- A.** Para pedirle un favor.
- B.** Para recomendarle un libro.
- C.** Para darle las gracias por su visita.

Transkrypcja

¡Hola, Bea! Soy Jaime. ¡Qué desastre! Estoy enfermo y no puedo salir de casa. ¿Puedes sacarme un libro de la biblioteca? El que tenemos que leer para la próxima semana, ¿te acuerdas? Mi padre puede ir a buscarlo a tu casa esta tarde, pero si tienes tiempo, también puedes venir tú a verme. Llámame. ¡Chau!

*Chociaż uczniowie dobrze poradzili sobie z rozwiązaniem większości zadań sprawdzających wyszukiwanie szczegółowych informacji w tekście, niektóre z nich okazały się trudne. Dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka angielskiego najtrudniejsze w tym zadaniu okazało się wskazanie, co Julia zamierza robić w czasie ferii zimowych (1.). Poprawną odpowiedź **B.** (jazda na łyżwach) wybrało 51% uczniów. Udzielenie błędnej odpowiedzi mogło wynikać z nieznamomości słowa „skating” lub niezrozumienia fragmentów tekstu, w których była mowa o tym, że Julia nie umie jeździć na nartach i nie chodzi po górach w zimie. Gimnazjaliści, którzy przystępowali do egzaminu z języka włoskiego, najniższe wyniki uzyskali za zadanie, które wymagało wskazania, jakim środkiem transportu Francesco udał się do Florencji (2.). W nagraniu pojawiały się nazwy wszystkich trzech pojazdów i duża część uczniów zamiast poprawnej odpowiedzi **B.** (autobus) wybrała samochód (który był u mechanika) lub pociąg (na który Francesco się spóźnił).*

*Przykłady (3.) oraz (4.) ilustrują inne wymagania z podstawy programowej niż te, które były sprawdzane w zadaniu (1.) i (2.). Zadanie z języka rosyjskiego wymagało od zdających określenia miejsca, w którym odbywa się rozmowa (określenia kontekstu sytuacyjnego). Pomimo, że w tekście występowało kilka charakterystycznych słów i wyrażeń wskazujących na to, że rozmowa odbywa się w kinie, np. „экран”, „зрители”, „фильм начался”, poprawną odpowiedź wybrało 51% zdających. Część zdających błędnie zaznaczała odpowiedzi **A.** (plaża) lub **B.** (stacja kolejowa) w związku z tym, że w nagraniu padały takie słowa, jak „море”, „лежак”, „чемодан”, „поезд”.*

W zadaniu z języka hiszpańskiego sprawdzana była umiejętność określenia intencji nadawcy tekstu. Wskazanie poprawnego rozwiązania wymagało zrozumienia kluczowego elementu wypowiedzi „¿Puedes sacarme un libro de la biblioteca?” (Czy możesz wypożyczyć mi książkę z biblioteki?) oraz zwrotu „pedir un favor” (poprosić o przysługę) użytego w zadaniu. Wielu uczniów wybrało błędną odpowiedź, sugerując się słowem „libro” (książka), które usłyszeli w nagraniu, lub wyrażeniem „también puedes venir tú a verme”, które kojarzyli ze słowem „visita” (wizyta, odwiedziny); nie zwrócili natomiast uwagi na czasowniki określające intencję nadawcy tekstu,

występujące z tymi rzeczownikami w zadaniu: „recomendar”(polecać) oraz „dar las gracias”(podziękować).

Umiejętność wyszukiwania szczegółowych informacji w tekście słuchanym była sprawdzana także w zadaniu 2. i 3. Poniżej zamieszczono przykład zadania 2. (na dobieranie) sprawdzającego tę umiejętność.

Zadanie 2.

Usłyszysz dwukrotnie rozmowę Anny i Roberta na temat prezentów. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu dopasuj do każdej osoby (2.1.–2.4.) prezent, który ona podaruje (A–E). Wpisz odpowiednią literę w każdą kratkę.

Uwaga! Jeden prezent został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej osoby.

Personen		Geschenke
2.1. Anna	☐ A	A. eine Computermaus
2.2. Robert	☐ C	B. ein Kriminalfilm
2.3. Markus	☐ E	C. ein Plüschtier
2.4. Jasmin	☐ D	D. eine Torte
		E. ein Buch

Transkrypcja

Robert: Hallo, Anna! Hast du schon ein Geschenk für Martha gekauft?

Anna: Noch nicht. Ich will etwas übers Internet kaufen. Martha hat gesagt, ihre Maus ist kaputt. Ich kaufe ihr also eine neue. Und du, Robert? Hast du schon etwas für sie gewählt?

Robert: Ja, aber mein Geschenk ist nicht so praktisch wie deins. Ich habe keine Geschenkideen. Aber ich will Martha einen Teddy kaufen.

Anna: Wie süß! Sie freut sich bestimmt über ein Maskottchen. Und was kaufen die anderen, Markus und Jasmin? Hast du sie gefragt?

Robert: Markus hat gesagt, dass Martha gerne Krimis liest. Er kauft ihr also einen Krimi. Sie liest in jeder freien Minute.

Anna: Das stimmt. Also... Alles ist schon vorbereitet. Getränke, Obst und Gemüsesalat. Wir brauchen nur noch etwas Süßes.

Robert: Jasmin hat eine gute Idee. Als Geschenk wird sie heute eine große Schokoladentorte für Martha backen. Ihre Mutter hilft ihr dabei.

W powyższym zadaniu z języka niemieckiego większość uczniów udzieliła poprawnej odpowiedzi w zadaniach 2.1., 2.2., 2.4. Znacznie trudniejsze okazało się zadanie 2.3., które poprawnie rozwiązało tylko 29% zdających. Wskazując prezent, który Markus zamierza podarować, duża część gimnazjalistów zaznaczyła odpowiedź B. (film kryminalny). Występujące w nagraniu słowo „Krimis”, oznaczające „kryminały”, uczniowie kojarzyli przede wszystkim z filmem, a w tekście występowało ono w połączeniu z czasownikiem „lesen” (czytać), co wyraźnie wskazywało na odpowiedź C. (książka).

Analiza wyników uzyskanych przez uczniów za rozwiązanie zadań z części sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych pozwala stwierdzić, że zadania te były najłatwiejsze dla uczniów przystępujących

do egzaminu z języka francuskiego i angielskiego (odpowiednio 68% i 65% punktów możliwych do uzyskania), a najtrudniejsze dla zdających przystępujących do egzaminu z języka rosyjskiego i włoskiego (odpowiednio 46% i 39% punktów możliwych do uzyskania). Podobnie jak w przypadku rozumienia ze słuchu, uczniowie lepiej opanowali umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych w tekstach niż umiejętność rozumienia ogólnego sensu tekstu, ale poziom wykonania poszczególnych zadań zależał przede wszystkim od środków językowych w nich wykorzystanych oraz rodzaju tekstu, na którym oparta była dana jednostka zadania.

Opisaną powyżej sytuację ilustruje zadanie 7.

Zadanie 7.

Przeczytaj ogłoszenia. Do każdego z nich dobierz odpowiednie zdanie.

(1.)

TODAY'S CHEF'S SPECIALS:

- onion soup with grated cheese
- chicken curry with rice
- cucumber salad
- fresh strawberries with cream
- green tea with lemon juice

Only £9.49

Service included.

(2.)

NEW LOWER PRICE!

Juice made from mountain spring water and 100% natural fruit extracts.

No sugar added.

Best before: see the top of the carton.

(3.)

Vieni da noi e scegli un amico che cerca casa e amore.

Parma, via Mazzini 28

(4.)

Una bellissima storia per piccoli spettatori!

Vi invitiamo sabato e domenica alle 19.00

Obydwa przykłady z arkusza egzaminacyjnego z języka angielskiego (1. i 2.) sprawdzały umiejętność określenia kontekstu sytuacyjnego. 82% zdających poprawnie zidentyfikowało pierwsze ogłoszenie (1.), spis dań polecanych przez szefa kuchni, jako tekst, który można zobaczyć na tablicy przed restauracją **B**. (This text is placed on a board outside a restaurant). Wskazanie, że drugi tekst (2.) można zobaczyć na opakowaniu produktu żywnościowego **A**. (This text can be seen on the packaging of a food product.) okazało się dużo trudniejsze. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 54% zdających.

Przykłady z arkusza egzaminacyjnego z języka włoskiego (3.) i (4.) sprawdzały umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych w tekstach. Łatwiejsze okazało się przyporządkowanie zdania do ogłoszenia o spektaklu. Na poprawną odpowiedź **A**. (Il testo informa quando c'è lo spettacolo.) oprócz godziny rozpoczęcia podanej na plakacie naprowadzały ucznia także użyte w tekście kluczowe słowa związane z przedstawieniem (storia i spettatori). Więcej problemów sprawił uczniom tekst,

w którym trzeba było odnaleźć informację dotyczącą miejsca, z którego można przygarnąć do domu psa (3.).

Umiejętność rozumienia tekstów pisanych sprawdzana była w każdym arkuszu standardowym w każdym z języków poprzez trzy wiązki zadań (7.-9.). Umiejętność została opanowana bardzo dobrze przez gimnazjalistów przystępujących do egzaminu z języka francuskiego. Najwięcej trudności z rozwiązaniem zadań w tym obszarze umiejętności mieli uczniowie rozwiązujący zadania z języka włoskiego. Poniżej zaprezentowano przykład zadania 8, opartego na czterech krótkich tekstach o charakterze prywatnym.

Zadanie 8.

Przeczytaj teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B albo C.

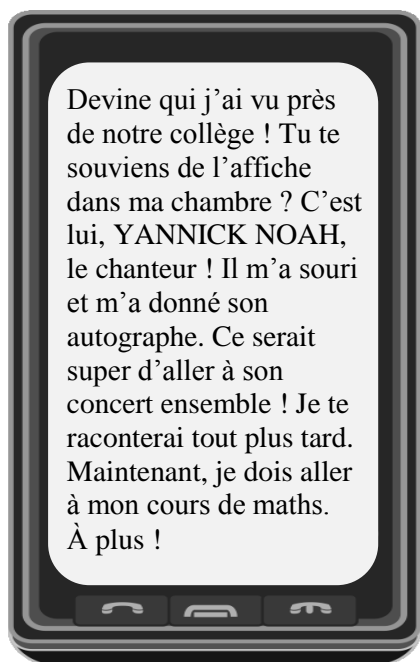
(1.)

Message		☒
De :	claire.dubois@yahoo.fr	
À :	emilie.rousseau@mail.com	
Objet :	Coucou !	
<p>Émilie, Tu te souviens de moi ? Nous nous sommes rencontrées à l'exposition de peinture. Vendredi, je viens à Paris. Je voudrais voir le festival de films français qui commence demain. J'ai deux billets pour la séance d'ouverture. On passera « Le café du coin ». Tu viens avec moi ? Bises Claire</p>		

Claire invite Émilie

- A. au café.
- B. à l'exposition.
- C. au cinéma.

(2.)

Ce texte parle

- A. d'une journée en classe.
- B. d'une rencontre extraordinaire.
- C. d'impressions à la sortie d'un concert.

Dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka francuskiego dość łatwe okazało się zadanie sprawdzające umiejętność wyszukania szczegółowej informacji w tekście (1.). 84% zdających udzieliło poprawnej odpowiedzi, wskazując, że Claire zaprasza Émilie do kina. Na poprawną odpowiedź naprowadzały użyte w tekście właściwe słowa związane z kinem, m.in. „le festival de films”, „la séance d’ouverture”. Niższy odsetek uczniów przystępujących do egzaminu z języka francuskiego (44%) rozwiązał poprawnie zadanie sprawdzające umiejętność określania głównej myśli tekstu. Poprawne wskazanie tematu wiadomości SMS (2.) wymagało znajomości czasu przeszłego, a także zrozumienia pełnego kontekstu wypowiedzi. Należało połączyć słowo „une rencontre” z fragmentami tekstu mówiącymi o spotkaniu („j’ai vu”, „(il) m’a donné son autographe”). Słowo „extraordinaire” nawiązuje do wyjątkowości sytuacji, w której młoda osoba niespodziewanie spotyka na ulicy idola znanego z plakatu i dzieli się na gorąco swoimi emocjami, opisując kolejne etapy spotkania (m.in. przy użyciu zdań wykrzyknikowych) oraz stopniując napięcie: „Devine qui j’ai vu” – „Zgadnij, kogo widziałam”.

Umiejętność wyszukiwania szczegółowych informacji w tekście sprawdzana była także w zadaniu 9. Większość zdających dość dobrze poradziła sobie z tym zadaniem; najtrudniejsze okazało się ono dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka rosyjskiego.

Zadanie 9.

Przeczytaj ogłoszenia o trzech ciekawych imprezach (A–C) oraz pytania dotyczące tych ogłoszeń (9.1.–9.4.). Do każdego pytania dopasuj właściwe ogłoszenie. Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga! Jedno z ogłoszeń pasuje do dwóch pytań.

A.	Дорогие друзья! Второго апреля воДворце спорта открывается фотовыставка«Мир в объективе». На экспозициибудут работы фотографов-профессионалов, пассией которых являются путешествия. Здесь вы наверняка получите море впечатлений, океан позитива, а ещё узнаете о том, как выбрать фотоаппарат, чтобы делать отличные снимки, и какие новинки появились на полках фотомагазинов.
B.	Приглашаем всех на «День удовольствий»в нашем фотоателье. В этот день наши услуги будут дешевле на 30%. К тому же, мы поможем вам подготовить приятный сюрприз вашим родным и близким – фотокалендарь со снимками, накоторых будут ваши родители, бабушки и дедушки. А тот, кто принесёт самые интересные фотографии, получит приз – туристическую поездку.
C.	Внимание! Телеканал «Семья» приглашает на финал фотоконкурса «Мир глазами детей», который пройдёт в детском доме №5. Будем вместе отдыхать, играть и делать смешные фотографии, которые соберём в один альбом. Чтобы попасть на праздник, достаточно принести интересную книгу, настольную игру, карандаши или краски. Их так не хватает малышам в детском доме.

Какое объявление заинтересует тех, кто

9.1.	любит помогать другим?	C
9.2.	мечтает об интересном путешествии?	B
9.3.	собирает семейные фотографии?	B
9.4.	планирует купить новый фотоаппарат?	A

Zadaniem gimnazjalistów było dopasowanie do właściwej osoby odpowiedniej imprezy, związanej z fotografią. 58% zdających poprawnie rozwiązało zadanie 9.4. – dla osoby, która planuje kupić nowy aparat fotograficzny wybrali odpowiedź A., dlatego że w tekście pojawiły się słowa „на полках”, „фотомагазин”. Natomiast zadanie 9.2. poprawnie rozwiązało tylko 35% zdających – poprawne wykonanie zadania (wskazanie odpowiedzi B.) wymagało zidentyfikowania słowa „нынешнее” jako synonimu do wyrażenia „тыпутическаяпоездка”. Uczniowie o niższych umiejętnościach językowych często wybierali nieprawidłową odpowiedź A., która mogła być atrakcyjna, ponieważ słowo „нынешнее” występowało w tym tekście.

Oprócz rozumienia tekstów, w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzana była także znajomość funkcji językowych oraz środków językowych. Uczniowie, którzy przystępowali do egzaminu z języka angielskiego, francuskiego i hiszpańskiego, w zbliżonym stopniu opanowali umiejętności sprawdzane w obydwu tych częściach. W przypadku języka niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego gimnazjaliści uzyskali wyższe wyniki w części sprawdzającej znajomość funkcji językowych.

Niezależnie od wybranego przez uczniów języka najtrudniejsze spośród zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych okazało się zadanie 4., które wymagało wskazania właściwej reakcji na wypowiedzi wysłuchane z płyty CD. Znacznie łatwiejsze było wybranie poprawnej odpowiedzi w zadaniach, które były oparte na tekstach pisanych. Większość uczniów uzyskała wyższe wyniki w zadaniu 6. w którym sytuacja opisana była w języku polskim. Jedynie dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka niemieckiego i włoskiego łatwiejsze było zadanie 5.

Zadanie 5. (przykłady z różnych języków)

Uzupełnij poniższe minidialogi, wybierając spośród podanych odpowiedzi brakującą wypowiedź jednej z osób. Zakreśl literę A, B albo C.

(1.) **X:** Excuse me, how do I get to the station, please?

Y: _____

X: Thank you.

A. You can get one right now.

B. That's right. Here you are.

C. Go straight on, then turn right.

(2.) **X:** ¿Sabes cómo ir al Museo de Arte?

Y: _____

A. Vale, nos vemos en la entrada principal.

B. Ve andando, está en aquella plaza.

C. No puedo, es que voy al cine.

Zadanie 6.

Dla każdej z opisanych sytuacji wybierz właściwą reakcję. Zakreśl literę A, B albo C.

(3.) **Jesteś w aptece, chcesz zapłacić za lekarstwa. Co powiesz?**

A. C'est tout, Madame ?

B. Vous désirez, Madame ?

C. Ça fait combien, Madame ?

(4.) **Witasz się z kolegą. Co powiesz?**

A. Grüß dich, Jens!

B. Bis dann, Jens!

C. Tschüs, Jens!

Porównanie przykładu z języka angielskiego (1.) i hiszpańskiego (2.) wyraźnie pokazuje, że łatwiejsze były te zadania, w których poprawną odpowiedzią było wskazanie reakcji standardowej, najczęściej prezentowanej w podręcznikach przy omawianiu danego tematu. Reagując na prośbę o wskazanie drogi, w przypadku języka angielskiego poprawnej odpowiedzi **C.** (*Go straight on, then turn right.*) udzieliło 78% zdających. Jednak w podobnej sytuacji komunikacyjnej z języka hiszpańskiego poprawną, ale mniej typową reakcją **B.** (*Ve andando, está en aquella plaza.*) wybrało 62% zdających. W zadaniu 6. dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka francuskiego proste okazało się rozwiązanie zadania dotyczące płatności w aptece (3.). Mimo, że wszystkie opcje są typowymi wyrażeniami używanymi przy kupowaniu, 82% uczniów wybrało odpowiedź **C.** (*Ça fait combien, Madame ?*), która jest zwrotem związanym z płaceniem, typowym dla osoby kupującej. Znacznie trudniejsze okazało się zadanie z języka niemieckiego (4.). Mimo że sprawdzało ono podstawowy zwrot grzecznościowy, poprawną odpowiedź **A.** (*Griß dich, Jens!*) wybrało tylko 40% uczniów. Duży odsetek zdających wybrał odpowiedź **C.** (*Tschüs, Jens!*), wyrażenie, które w języku niemieckim jest używane wyłącznie jako forma stosowana na pożegnanie.

W arkuszu egzaminacyjnym były dwa zadania sprawdzające znajomość środków językowych; pierwsze z nich (zadanie 10.) sprawdzało przede wszystkim znajomość leksyki, a drugie (zadanie 11.) znajomość struktur gramatycznych. Na podstawie wyników można stwierdzić, iż uczniowie przystępujący do egzaminu z języka niemieckiego i rosyjskiego uzyskali niższe wyniki w zadaniu sprawdzającym znajomość słownictwa, natomiast w pozostałych czterech językach trudniejsze okazało się zadanie sprawdzające znajomość struktur gramatycznych. W przypadku języka angielskiego trudne okazało się zadanie wymagającego użycia czasu *Past Simple* w powiązaniu z okolicznikiem *a few weeks ago*; w języku niemieckim wybrania poprawnej formy czasownika *befinden* w czasie teraźniejszym; w języku rosyjskim zastosowania odmiany rzeczownika rodzaju żeńskiego *квартира*; w języku francuskim użycia rodzajnika ściągniętego; w języku hiszpańskim uzupełnienia zdania zaimkiem w funkcji dopełnienia dalszego a w języku włoskim użycia *condizionalepresente* z czasownikiem *piacere*.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO NA POZIOMIE ROZSZERZONYM

Za rozwiązanie zadań z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym gimnazjaliści uzyskali średnio:

- z języka angielskiego – **45%** punktów
- z języka niemieckiego – **35%** punktów
- z języka rosyjskiego – **39%** punktów (do egzaminu przystąpiło 20 osób)
- z języka francuskiego – **64%** punktów
- z języka hiszpańskiego – **80%** punktów (do egzaminu przystąpiły 24 osoby; ich wynik nie został uwzględniony w poniższej analizie).

W województwie wielkopolskim żaden z uczniów nie wybrał języka włoskiego na poziomie rozszerzonym.

W przypadku języka angielskiego wyraźnie widać, że uczniowie lepiej opanowali umiejętności związane z rozumieniem wypowiedzi (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych) niż z tworzeniem wypowiedzi. Uczniowie przystępujący do egzaminu z języka niemieckiego i rosyjskiego najlepiej wykonali zadania w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu, słabiej opanowali umiejętności związane z rozumieniem tekstów pisanych i tworzeniem wypowiedzi. Najslabiej opanowaną umiejętnością, niezależnie od wybranego języka, było stosowanie środków językowych, przede wszystkim w przypadku zadań z języka niemieckiego.

Na poziomie rozszerzonym – w porównaniu z poziomem podstawowym – podstawa programowa w zakresie rozumienia ze słuchu nie określa żadnych dodatkowych umiejętności. Zadania różnią się od tych na poziomie podstawowym długością tekstów, tempem odtwarzanych nagrań oraz wymaganym do ich rozwiązania zakresem środków językowych. Zadanie 1. oparte jest na dwóch różnorodnych tekstach i, podobnie jak na poziomie podstawowym, sprawdza różnorodne umiejętności z podstawy programowej. Poniżej zaprezentowano fragment zadania 1. z języka angielskiego.

Zadanie 1.

Na podstawie informacji zawartych w nagraniu w zadaniach 1.1.–1.3. z podanych odpowiedzi wybierz właściwą. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

Usłyszysz rozmowę brata i siostry.

1.1. Where are the CDs which Sheila bought?

- A. on the desk
- B. in the drawer
- C. on the shelf

1.2. There is no food at home because

- A. the family will eat in a restaurant.
- B. Tony has forgotten to buy any.
- C. it will be delivered later.

1.3. Sheila and Tony are talking while

- A. looking for something to eat.
- B. getting ready for a birthday party.
- C. cleaning the house before their parents come back.

Transkrypcja

Woman: Tony, where are the CDs I bought yesterday for the party? I left them here on this shelf.

Man: Oh, sorry Sheila. I put them somewhere when I was cleaning in the morning. Into the drawer perhaps?

Woman: No, only the old ones are there. I just don't want to be looking for them when our guests come.

Man: Have you checked on the desk?

Woman: Yes, but I didn't see them there.

Man: I'll check the desk again. Oh, here they are. You didn't look carefully enough. They were behind your laptop.

Woman: What a relief!

Man: Now, the drinks are in the fridge but what about the food? We haven't prepared anything yet!

Woman: Tony, have you forgotten? Mark and Gina are bringing the cake and I've ordered pizza and some salads from the restaurant to be brought here at six o'clock.

Man: Sorry, I'm just a bit nervous. It's an important day for me.

Woman: I know, I know, you'll be very old today. Sixteen! But don't worry, I was sixteen two years ago and I'm still alive.

Man: Oh, please, stop it. When are mum and dad coming back?

Woman: About ten. We won't have much time to clean the house after the party.

Man: We'll manage.

Zadanie sprawdzało umiejętność wyszukiwania szczegółowych informacji w tekście oraz umiejętność określania kontekstu sytuacyjnego. 82% zdających udzieliło poprawnej odpowiedzi w zadaniu 1.1. wskazując, że płyty są na biurku. Znacznie trudniejsze, mimo że sprawdzało tę samą umiejętność, okazało się zadanie 1.2., które poprawnie rozwiązało 37% zdających. Wybranie poprawnej odpowiedzi C. (it will be delivered later) wymagało zrozumienia, że Sheila zamówiła w restauracji pizzę i salatkę, które mają być dostarczone około godziny 18. Ostatnie zadanie wymagało określenia

на podstawie całego dialogu, в какой ситуации те osoby ze sobą rozmawiają. Poprawnie kontekst tego dialogu (rozmowa, która toczy się в trakcie przygotowań do przyjęcia) zidentyfikowało 67% uczniów.

Drugim zadaniem sprawdzającym umiejętność rozumienia ze słuchu jest zadanie na dobieranie, które sprawdza jedną umiejętność – wyszukiwanie szczegółowych informacji в тексте. В przypadku trzech języków (angielskiego, rosyjskiego i francuskiego) zadanie to okazało się trudniejsze od zadania 1. Było ono oparte на wypowiedziach czterech osób на zbliżony temat i wymagało od zdających dużej koncentracji, aby wyselekcjonować в тексте informacje niezbędne do udzielenia poprawnej odpowiedzi.

В области понимания текстов писанных, oprócz zakładanej lepszej znajomości środków językowych, podstawa programowa wymienia два требования дополнительные, которые должны овладеть учащиеся на уровне расширенном, т.е. определять главную мысль отдельных частей текста (умённость проверяется в задании 3.) oraz rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (умённость проверяется в задании 4.). Podobnie jak в roku ubiegłym, trudniejsze для большинства учащихся оказалось задание 4. Для учащихся приступающих к экзамену з языка английского, немецкого и французского было то najtrudniejsze задание в части проверяющей умённость понимания текстов писанных, natomiast учащиеся приступающие к экзамену з языка русского посоветовали себе з tym заданием lepiej niż з заданием 3.

Zadanie 4.

Прочитай текст, з którego usunięto cztery zdania. Wpisz в luki 4.1.–4.4. litery, którymi oznaczono brakujące zdania (A–E), tak aby otrzymać logiczny i spójny tekst.

Uwaga! Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

The screenshot shows a web browser interface with a navigation bar at the top containing links for RSS, PDA, IPAD, MOBILE, and ЭЛЕКТРОКНИГИ. The main content area features the title "ВСТУПАЙТЕ В «КЛУБ ПУТЕШЕСТВЕННИКОВ»" and two paragraphs of text. The first paragraph contains four gaps: 4.1. С Каждый читатель может стать его членом. Здесь вы найдёте всё о туризме в России, Европе, экзотических странах. Наши сотрудники – люди, которые увлекаются своим делом. 4.2. Е Например, подскажут, как лучше забронировать тур или как оформить визу. The second paragraph also contains gaps: 4.3. А Им наверняка это будет интересно. Отправьте заметки о своих интересных путешествиях нам в редакцию. Мы их обязательно опубликуем на страницах журнала. 4.4. В Это будут книги из коллекции «Музеи мира» от нашего журнала. Ждём ваших писем!

- A. Поделитесь этими яркими впечатлениями с другими читателями.
- B. Обещаем, что самые интересные работы наградим призами.
- C. Наш журнал приглашает вас в «Клуб путешественников».
- D. У читателей было много интересных предложений.
- E. Все они охотно ответят на все ваши вопросы.

W zadaniu 4.1. 45% zdających prawidłowo wskazało odpowiedź C. (Наш журнал приглашает вас в «Клуб путешественников»). Zaproszenie do klubu uczniowie logicznie łączyli z informacją

w kolejnym zdaniu, że każdy czytelnik może zostać jego członkiem (czytelne połączenie leksykalne). Trudność sprawiły uczniom te zadania, w których nie było wyraźnych wskazówek leksykalnych i trzeba było zrozumieć cały fragment tekstu, aby udzielić poprawnej odpowiedzi. Najtrudniejsze dla uczniów okazało się zadanie 4.2., które poprawnie rozwiązało 30% zdających. W zadaniu tym poprawnym uzupełnieniem tekstu było wskazanie zdania **E**. (Всеиохоотноответятнавсевашивопросы.), jedynego pasującego logicznie do przykładu podanego w zdaniu występującym po tej luce.

Wyszukiwanie szczegółowych informacji w tekstach pisanych sprawdzane było w zadaniu 5. W przypadku dwóch języków (niemieckiego i francuskiego) uczniowie uzyskali w tym zadaniu wyraźnie wyższe wyniki niż w zadaniu 2. sprawdzającym tę samą umiejętność w oparciu o teksty słuchane. Uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu z języka angielskiego uzyskali zbliżone wyniki za obydwa te zadania.

Oprócz zadań zamkniętych, sprawdzających rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych, w zestawach egzaminacyjnych na poziomie rozszerzonym występowały zadania otwarte, sprawdzające umiejętność stosowania środków językowych oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej. Dla dużej grupy uczniów zadania te okazały się bardzo trudne. Dotyczy to przede wszystkim uczniów przystępujących do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego.

Stosowanie środków językowych to umiejętność zdecydowanie najslabiej opanowana przez wszystkich gimnazjalistów. Większość uczniów nie potrafiła poprawnie uzupełnić tekstu w zadaniu 6. oraz zdań w zadaniu 7. Duże problemy sprawiało uczniom tworzenie liczby mnogiej rzeczowników, utworzenie nieregularnej formy liczebnika porządkowego *drei* oraz odmiana przymiotników po rodzajniku nieokreślonym (w języku niemieckim), użycie stopnia wyższego przymiotnika *высокий* oraz stosowanie utartych związków wielowyrazowych, w których uczniowie często popełniali błędy wynikające ze stosowania kalki z języka polskiego (w języku rosyjskim), użycie formy dzierżawczej rzeczownika oraz czasu *Present Perfect* z typowym dla niego określeniem *since* (w języku angielskim).

Brak znajomości podstawowych struktur leksykalno-gramatycznych wyraźnie wpływa również na jakość wypowiedzi pisemnych tworzonych przez gimnazjalistów. Zadaniem uczniów (w zależności od wybranego języka obcego) było napisanie tekstu o długości 50–100 słów na jeden z poniższych tematów.

Zadanie 8. (0–10)

Obejrzałeś(-aś) wystawę fotograficzną. W e-mailu do kolegi z USA/Hiszpanii/Włoch:

- **wyjaśnij, dlaczego wybrałeś(-aś) się na tę wystawę**
- **opisz zdjęcie, które najbardziej Ci się podobało**
- **napisz o Twoich planach związanych z fotografowaniem.**

Podpisz się jako XYZ.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość e-maila powinna wynosić od 50 do 100 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność, bogactwo językowe oraz poprawność językowa.

Zadanie 8. (0–10)

Twój kolega z Rosji/Niemiec/Francji poinformował, że przyjeżdża do Ciebie w najbliższą sobotę / w najbliższy weekend. W e-mailu do tego kolegi:

- napisz, jak zareagowała Twoja rodzina na wiadomość o jego przyjeździe
- opisz pogodę zapowiadaną na weekend
- przedstaw plany na wspólne spędzenie czasu.

Podpisz się jako XYZ.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość e-maila powinna wynosić od 50 do 100 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność, bogactwo językowe oraz poprawność językowa.

W zadaniu sprawdzane było opanowanie przez uczniów kilku wymagań podstawy programowej w zakresie tworzenia wypowiedzi pisemnej. Obydwa tematy wymagały od uczniów wykazania się umiejętnością opisywania ludzi, przedmiotów, miejsca, zjawisk i czynności, umiejętnością przedstawiania faktów z przeszłości i teraźniejszości oraz umiejętnością opisywania intencji, marzeń, nadziei i planów na przyszłość. Dodatkowo w temacie dotyczącym wystawy fotograficznej sprawdzana była umiejętność wyrażania i uzasadniania swoich poglądów i uczuć, a w temacie dotyczącym przyjazdu kolegi umiejętność przedstawiania opinii innych osób.

Uczniowie przystępujący do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego poradzi sobie znacznie słabiej z wykonaniem tego zadania, niż gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka francuskiego i hiszpańskiego. Podstawowymi przyczynami niższych wyników były przede wszystkim brak precyzji i wąski zakres stosowanych środków językowych. Dość niski wynik uzyskany przez zdających w zakresie treści wskazuje, że zdający mają problem z komunikatywnym przekazaniem informacji i rozwinięciem swoich wypowiedzi. Nieco lepsze wyniki uczniowie uzyskali za spójność i logikę tekstu. Podobnie jak w latach ubiegłych niskie wyniki gimnazjaliści uzyskali w kryterium zakresu środków językowych oraz kryterium poprawności środków językowych. Jakość języka jest tym aspektem, który wymaga szczególnej uwagi w procesie dydaktycznym. Niewłaściwy dobór słownictwa i błędy gramatyczne bardzo często uniemożliwiają lub znacznie utrudniają komunikatywne przekazanie informacji, a to wpływa na ocenę prac uczniów w kryterium treści.

Zofia Hryhorowicz

Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu